

Zrzeszenie Studentów Polskich
w socjalizmie państwowym
1950–1973

Studiującym
Nauczającym
Organizującym
Kierującym
Wspominającym

Ryszard Stemplowski

Zrzeszenie Studentów Polskich
w socjalizmie państwowym
1950–1973

Wydawnictwo Naukowe
SCHOLAR

Recenzje:

prof. dr hab. *Jerzy Eisler*

prof. dr hab. *Jacek Raciborski*

Redaktor prowadzący:

Michał Zgutka

Redakcja i korekta:

Magdalena Pluta

Projekt okładki:

Eugeniusz Stemplowski

Copyright by Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2018

Książka mogła się ukazać dzięki finansowemu wsparciu, którego udzielił
Kazimierz Czechowicz

ISBN 978-83-7383-935-9

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.

ul. Wiślana 8 (róg Browarnej), 00-317 Warszawa

tel./faks 22 692 41 18; 22 826 59 21; 22 828 93 91

dział handlowy: jak wyżej, w. 108

e-mail: info@scholar.com.pl

www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze

Skład i łamanie: WN Scholar (*Jerzy Łazarski*)

Druk i oprawa: Mazowieckie Centrum Poligrafii, Marki

Spis treści

Wykaz ważniejszych skrótów	7
Wstęp	11
Rozdział 1. Problem i hipoteza główna	31
1.1. Problem	31
1.2. Hipoteza główna	31
Rozdział 2. Kategoriałne i kontekstualne aspekty hipotezy głównej – ujęcie pierwsze	40
2.1. ZSP jako stowarzyszenie	40
2.2. Tożsamość człowieka w okresie studiów i podmiotowość ZSP	44
2.3. Kultura polityczna	52
2.4. Socjalizm państwowy partii – PZPR	54
2.5. Światosystem	66
2.6. Funkcje ZSP – przybliżenie pierwsze	68
Rozdział 3. Instytucjonalne, sytuacyjne i personalne aspekty hipotezy głównej	79
3.1. Tworzenie ZSP	79
3.2. Społeczno-zawodowe ZSP u boku ideowo-politycznego ZMP (1950–1955/1956)	97
3.3. Rozkwit samorządności ZSP w latach 1956/1957–1965/1966	108
3.3.1. Nowy początek i kontynuacja	108
3.3.2. Z działalności w zakresie ekonomicznych warunków studiowania i spraw finansowo-gospodarczo-inwestycyjnych	124
3.3.3. Z działalności w zakresie turystyki i wypoczynku	127
3.3.4. Z działalności w zakresie kultury i rozrywki	128
3.3.5. Z działalności w zakresie nauki	134
3.3.6. Z działalności w zakresie spraw zagranicznych	141
3.3.7. Z działalności w zakresie propagandy i informacji	149
3.3.8. Z działalności w zakresie spraw organizacyjnych	154
3.4. Stagnacja, kryzys marcowy 1968 roku, zmiana statusu ZSP	181
3.5. Likwidowanie ZSP pod ideowym kierownictwem PZPR, 1965–1973	240
3.6. Po likwidacji, o likwidacji	272
3.7. Aspekty prawne decyzji likwidacyjnych	279

Rozdział 4. Kategoriałne aspekty hipotezy głównej – ujęcie drugie	287
4.1. Kierownictwo ideowe PZPR	287
4.2. Kierownictwo ideowe PZPR i samorządność ZSP	294
4.3. Kierownictwo ideowe PZPR a samorządność i reprezentatywność ZSP. . .	300
4.4. Funkcje ZSP – przybliżenie drugie	320
Zamknięcie	323
Bibliografia	343
Aneks	358
1. Uchwała Kongresu Studentów Polskich z 17 kwietnia 1950 r. o utworzeniu Zrzeszenia Studentów Polskich.	358
2. Przemówienie Andrzeja Micewskiego na Kongresie Studentów Polskich 16 kwietnia 1950 r.	361
3. <i>Deklaracja Ruchu Studenckiego</i> (28 marca 1968 r.)	363
4. Irena Halak, Konrad Bieliński, Jacek Santorski, Tadeusz Szawiel, <i>Jeszcze o organizacjach studenckich</i> , „Kultura” (paryska) 1973, nr 10, s. 134–138	367
5. Prezydium Rady Naczelnej (1950–1957), Komitet Wykonawczy Rady Naczelnej (1957–1973) oraz przewodniczący Głównej Komisji Rewizyjnej (1950–1973) i przewodniczący Naczelnego Sądu Koleżeńskiego (1957–1973).	372
Indeks nazwisk	377